

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,

Judecători – Daguța Sergiu și Eremciuc Ghenadie,

examinând, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Iachimov Cristina în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei din 16 ianuarie 2019 al Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe inculpatul

Turculeț Vasile XXXX, născut la xxxx.

Termenul de examinare:

instanța de fond: 20.06.2017 – 24.10.2018;

instanța de apel: 12.11.2018 – 16.01.2019;

instanța de recurs: 24.07.2023 – 06.12.2023.

Asupra recursului menționat, completul de judecată

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința din 24 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani inculpatul Turculeț Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b), art.287 alin.(3), art.287 alin.(3), art.287 alin.(3) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare:

- în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, pe un termen de 1 (unu) an;
- în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe un termen de 3 (trei) ani;
- în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe un termen de 3 (trei) ani;
- în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor s-a stabilit lui Turculeț Vasile pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Călărași din 16.05.2017,

menținută prin decizia din 22.05.2018 a Curții de Apel Chișinău, lui Turculeț Vasile i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, inculpatul Turculeț Vasile, la data de 08.01.2017, aproximativ la ora 19:45, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu o persoană în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată, aflându-se în curtea blocului nr. xx din str. Xxxx mun. Xxxx, fiind în loc public, încălcând grosolan ordinea publică, prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și manifestând un comportament agresiv, Turculeț V. s-a apropiat de Croitor Sergiu și l-a numit cu cuvinte necenzurate. Acțiunile huliganice a lui Turculeț V. au încercat a fi curmate de Comeev Vitalie, care însă a fost lovit cu piciorul peste picioare de către persoana în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată, în rezultat la ce Comeev V. a căzut jos. Croitor S. i-a solicitat persoanei în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată să nu-l lovească pe Comeev V., în rezultatul solicitării sale Turculeț V. și persoana în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată s-au apropiat de Croitor S., aplicându-i multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, în rezultatul acțiunilor huliganice ale lui Turculeț V. și persoanei în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată părții vătămate Croitor S. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare și suferințe fizice, iar victimei Comeev V. suferințe fizice.

Acțiunile inculpatului Turculeț Vasile au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, cu indicii de calificare: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, de opunere de rezistență violentă altor persoane, care curmă actele huliganice, precum și acțiunile, care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită de două persoane.*

Tot el, Turculeț Vasile, la data de 08.01.2017, în jurul orelor 22:30, acționând prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu persoana în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată, aflându-se în curtea blocului nr. xx din str. Xxxx mun. Xxxx, fiind în loc public, încălcând grosolan ordinea publică, prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate și manifestând un comportament agresiv, Turculeț V. s-a apropiat de Stoianov Serghei, întrebându-l de ce merge umflat, imediat la acțiunile huliganice ale lui Turculeț V. a aderat și persoana în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată care l-a stropit în față pe Stoianov S. cu spray lacrimogen de tip „KO CS”, în rezultat la ce Stoianov S. și-a astupat fața cu ambele mâini și s-a întors cu spatele la agresori, persoana în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată aplicându-i o lovitură cu piciorul după cap, în rezultatul căreia Stoianov S. și-a pierdut

echilibrul și a căzut jos. Continuându-și acțiunile criminale, persoana în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată și Turculeț V. i-au mai aplicat lui Stoianov V. concomitent câte 3 lovituri cu picioarele și mâinile în regiunea spatelui și a capului.

Acțiunile inculpatului Turculeț Vasile au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, cu indicii de calificare: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două persoane și cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale.*

Tot el, Turculeț Vasile, la data de 07.03.2017, aproximativ la ora 20:30, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, aflându-se în mun. Xxxx, pe str. Xxxx, încalcând grosolan ordinea publică, manifestată printr-un cinism și obrăznicie deosebită, fără careva motive, din intenții huliganice, a inițiat un conflict cu cet. Brodescu Andrei, numindu-l cu cuvinte necenzurate, iar în urma unor replici, intenționat i-a aplicat o lovitură cu un obiect metalic în regiunea umărului, deteriorându-i scurta în care era îmbrăcat, astfel, părții vătămate i-au fost cauzate dureri fizice, care conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. xx din 09.03.2017, se califică ca vătămări neînsemnate.

Acțiunile inculpatului Turculeț Vasile au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, cu indicii de calificare: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșite cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea intenționată a integrității corporale sau sănătății, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

Tot el, Turculeț Vasile, la data de 06.05.2017, aproximativ în intervalul de timp între orele 20:00-21:00, aflându-se în fața scării nr. xx a blocului locativ din str. Xxxx, mun. Xxxx, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat de cet. Junca Artur și Junca Nadejda și, numindu-i cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, i-a aplicat cet. Junca Artur o lovitură cu pumnul în regiunea urechii din partea stângă, după ce în scurt timp a intrat în scara nominalizată. Ulterior, cet. Turculeț Vasile a ieșit din scara blocului locativ din str. Xxxx, mun. Xxxx și având în mână un obiect metalic (extractor de cui) din nou i-a aplicat cet. Junca Artur o lovitură cu pumnul în regiunea urechii și o lovitură cu obiectul metalic în regiunea mâinii drepte. Totodată, cet. Junca Artur, în scopul curmării acțiunilor huliganice a lui Turculeț Vasile, a scos din mâina ultimului acest obiect metalic, după ce Turculeț Vasile din nou s-a ascuns în blocul locativ în cauză. Totodată, continuându-și acțiunile sale infracționale, cet. Turculeț Vasile, ieșind din blocul locativ, i-a aplicat cet. Platonov Victor o lovitură cu

un cuțit în regiunea mâinii stângi partea dorsală, cauzându-i acestuia, conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. xxxx din 26.05.2017, vătămare ușoară exprimată prin plagă contuză lacerată la nivelul capului, care a putut fi cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, plagă tăiată la nivelul mâinii stângi dorsal care a putut fi cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor, posibil în timpul și circumstanțele indicate. Concomitent, continuându-și acțiunile sale infracționale cet. Turculeț Vasile i-a aplicat o lovitură cu un chirpic în regiunea pieptului cet. Junca Artur, după ce a început să-l strângă pe ultimul cu ambele mâini în regiunea gâtului, cauzându-i acestuia prin totalitatea acțiunilor sale, conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. xxx din 26.05.2017, vătămare corporală ușoară, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate. Totodată, în timp ce cet. Junca Nadejda, Platonov Victor și Platonov Tatiana au încercat să curmeze acțiunile huliganice a lui Țurcan Vasile, ultimul i-a aplicat cet. Platonov Victor o lovitură cu un obiect metalic în regiunea capului și mâinii stângi, mai jos de umăr, i-a aplicat o lovitură cu piciorul în regiunea piciorului drept a cet. Junca Nadejda, precum și a împins cu forța cet. Platonov Tatiana, ultima căzând jos. Astfel, cauzându-i cet. Platonov Tatiana conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. xxx din 17.05.2017, vătămare neînsemnată, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, iar cet. Junca Nadejda, potrivit raportului de expertiză extrajudiciară nr. xxx din 17.05.2017, vătămare neînsemnată, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate.

Acțiunile inculpatului Turculeț Vasile au fost încadrate în baza art.287 alin.(3) Cod penal, cu indicii de calificare: *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, de opunerea de rezistență violentă persoanelor care curmă actele huliganice, precum și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism, fiind săvârșit cu aplicarea armei și altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.*

3. Împotriva sentinței a declarat *apel* avocatul Ghenadie Bajurean în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului Turculeț Vasile să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal

În motivarea cerințelor sale a invocat că în speță sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod penal, dat fiind faptul că inculpatul și-a recunoscut pe deplin vina, se căiește sincer de cele comise, a recuperat integral dauna pricinuită prin infracțiune, părțile vătămate pe acest caz l-au iertat și au solicitat pedepsirea ultimului cu o pedeapsă mai

blândă. Inculpatul este la o vârstă fragedă de numai 23 ani, are un loc permanent de trai, se caracterizează pozitiv și locuiește doar cu mama sa care are nevoie de sprijin.

4. Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Bajurean Ghenadie în numele inculpatului, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, prima instanță în acord cu prevederile art. art.7, 61, 75 Cod penal, a aplicat inculpatului Turculeț Vasile pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - pedeapsa sub formă de 1 an închisoare și pentru infracțiunile prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal - pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, aceasta fiind legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeuri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Totodată, instanța de fond a stabilit că în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 90 Cod Penal, așa cum infracțiunile comise de inculpatul Turculeț Vasile au fost însoțite cu aplicarea violenței, cu perturbarea ordinii publice.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către avocatul Iachimov Cristina în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea recursului declarat menționează că, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță Turculeț Vasile a înaintat o cerere privind examinarea dosarului în baza prevederilor art.364¹ CPP, recunoscând vina și probele acușării după cum au fost formulate în rechizitoriu. Fiind audiat a declarat că îi pare rău de cele întâmplate și că regretă comportamentul său agresiv.

Astfel, în cazul lui Turculeț Vasile ar fi fost posibilă aplicarea art.90 alin.(11) Cod penal, acordându-i acestuia posibilitatea de a se reeduca în societate. Or, pedeapsa penală vine cu caracter de reeducare a condamnatului și nu de izolare de societate.

6. Examinând admisibilitatea recursului declarat în baza materialelor din dosar, completul de judecată conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, un complet din 3 judecători, declară inadmisibil recursul dacă recursul este vădit neîntemeiat.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, deși recurent indică expres temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, din textul recursului, rezultă că ultimul își manifestă dezacordul cu soluția primei instanțe, menținută de instanța de apel, cu referire la pedeapsa stabilită și modul de executare a acesteia, (fiind respinsă solicitarea de suspendare condiționată a executării pedepsei

conform prevederilor art. 90 Cod penal), critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, „s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”, conform prevederilor Codului de procedură penală în vigoare până la modificările introduse prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, (în vigoare 01.09.2023).

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, completul de judecată atestă că motivele invocate de recurent în argumentarea recursului nu sau confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, completul de judecată observă că motivele invocate în recurs sunt similare cu cele invocate în cererea de apel (f.d.147-148, vol.I), și astfel, verificând decizia instanței de apel se atestă că prin hotărârea adoptată instanța de apel s-a pronunțat detaliat și argumentat asupra tuturor acestor motive invocate în apel ce țin de pedeapsa stabilită și modul de executare a acesteia, ținând cont de toate circumstanțele particulare cauzei, iar o nouă reexaminare a acestora nu se impune.

La fel, s-a ținut cont și de circumstanța atenuantă prevăzută la art.76 alin.(1) lit.f) Cod penal, - ”*recunoașterea vinovăției*”, care, de altfel în corespundere cu prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, a constituit temei pentru reducerea limitelor minime și maxime a pedepselor prevăzute de sancțiunea legii penale imputate inculpatului, iar în rezultat ultimului i s-a aplicat pedeapsa între limitele reduse cu 1/3.

De asemenea, completul de judecată atestă că instanțele de judecată au ținut cont la stabilirea pedepsei și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art.7, 75 Cod penal, de cerințele prevăzute de art.61 alin.(2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Turculeț Vasile, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

În acest sens, completul de judecată analizând materialele cauzei, constată că nu se identifică temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel, care este legală și întemeiată, or asupra chestiunilor esențiale speței s-a expus suficient de argumentat și detaliat instanța de apel în decizia sa.

La fel, completul de judecată observă că decizia instanței de apel cuprinde pe deplin motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe fără modificări, fără a comite vreo eroare de fapt sau de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate, și astfel se atestă că în speță nu este incident temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, conform textului Codului de procedură penală în vigoare până la modificările introduse prin Legea nr.246 din 31.07.2023.

Prin urmare, este evident că în asemenea circumstanțe, aplicarea făptuitorului unei pedepse mai blânde, inclusiv și în procedura de judecare a cauzei penale prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, ar contravine scopului pedepsei penale

stabilit la art.61 Cod penal.

Așadar, instanța de recurs este solidară cu instanța de apel referitor la argumentele expuse în hotărârea judecătorească contestată și din aceste considerente, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în recursul declarat de avocatul Iachimov Cristina sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Iachimov Cristina în numele inculpatului, împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe *Turculeț Vasile Xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

O p i n i e s e p a r a t ă**a judecătorului Anatolie Țurcan**

Conform art.art.339 alin (7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe Turculeț Vasile

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 octombrie 2018 inculpatul Turculeț Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b), art.287 alin.(3), art.287 alin.(3), art.287 alin.(3) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare:

- în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe un termen de 1 (unu) an;
- în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe un termen de 3 (trei) ani;
- în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe un termen de 3 (trei) ani;
- în baza art.287 alin.(3) Cod penal, pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, s-a stabilit lui Turculeț Vasile pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Călărași din 16.05.2017, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.05.2018, lui Turculeț Vasile i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău **din 16 ianuarie 2019**, a fost respins, ca nefondat, **apelul declarat** de către avocatul Bajurean Ghenadie **în numele inculpatului**, cu menținerea sentinței.

3. Decizia instanței de apel este atacată de cu **recurs** de către avocatul Iachimov Cristina în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată. Recursul a fost înregistrat la Cancelaria Curții Supreme de Justiție în **data de 07 iulie 2023**, fiind semnat de către avocatul Iachimov Cristina la data de 04 iulie 2023.

4. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în baza materialelor din dosar, la data de 06 decembrie 2023, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis asupra inadmisibilității acestuia ca fiind **vădit neîntemeiat** – potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală.

5. La soluționarea cauzei penale asupra recursului menționat supra, în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele.

5.1. Dispunând inadmisibilitatea recursului ca fiind **vădit neîntemeiat**, instanța de recurs a trecut cu vederea pct.1 din rezumatul recursului – în care se solicită *repunerea în termen* a acestuia. Chiar în partea motivantă din recursul avocatului, invocându-se prevederile art.422 Cod de procedură penală (deși nu se arată redacția în vigoare a normei invocate, totuși reieșind din conținutul expus, se prezumă redacția anterioară Legii nr.246 din 31 iulie 2023).

5.2. Solicitând ”repunerea în termen a recursului”, însuși recurentul reține faptul că, a declarat un recurs tardiv. Soluționând **în fond** recursul declarat tardiv, completul de judecată nu a ținut cont de practica unitară, inclusiv – de aplicarea de către CtEDO, a legislației relevante pentru astfel de spețe. Drept exemplu ne poate servi cauza Kattan vs România - 21.01.2014, în care s-a statuat că *„nu va fi încălcat art.6 din Convenție, în cazul când inculpatul contribuie la crearea unei situații, în care în mod rezonabil a putut prevedea consecințele comportamentului său”*.

5.3. Instanța de recurs a omis să se expună asupra faptului dacă - recursul este considerat ca declarat în termen, este tardiv, sau este repus în termen.

Am optat pentru inadmisibilitatea recursului ca **fiind unul tardiv**, or, în cazul soluționării acestuia în fond – este pronunțată o decizie judecătorească care contravine sensului Legii, dar și respectării principiului securității raporturilor juridice. Or, decizia instanței de apel a devenit definitivă în temeiul neatacării cu recurs în termenul prevăzut de Lege, iar soluționarea în fond a unui recurs tardiv, poate afecta oricând drepturile justițiabililor.

Pentru aceste motive am considerat că, este corectă soluția de respingere a recursului în temeiul că este **tardiv**, cu menținerea deciziei atacate.

Judecător

Anatolie Țurcan